

РЕШЕНИЕ

№ 24118

гр. София, 16.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 17 състав, в
публично заседание на 01.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ана Методиева

при участието на секретаря Грета Грозданова, като разгледа дело номер **5305** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 172, ал. 5 от Закона за движението по пътищата (ЗДвП).

Образувано е по жалба на К. К. Ш., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място],[жк], [жилищен адрес]0, срещу Заповед за прилагане на принудителна административна мярка № GRAM-1957361 от 01.04.2026 г., издадена от командир отделение към 03 Районно управление в Столична дирекция на вътрешните работи, с която на основание чл. 171, т. 1, б. з), гг) ЗДвП е приложена принудителна административна мярка – „временно отнемане на СУМПС на водач, който е извършил нарушение по чл. 175, ал. 2 ЗДвП, до решаване на въпроса за отговорността, но не повече от 6 месеца“.

Жалбоподателят – К. К. Ш., оспорва заповедта като незаконосъобразна и моли същата да бъде отменена. Твърди, че не е бил уведомен от органите на МВР или от Гаранционния фонд за настъпилата служебна дерегистрация, поради което не е знаел и не е могъл да знае, че управлява автомобил със служебно прекратена регистрация. Поддържа още, че е нарушена процедурата по чл. 143, ал. 15 ЗДвП, тъй като служебното прекратяване на регистрацията не е било доведено до знанието на собственика, респективно на лицето, което управлява автомобила. Сочи, че към момента автомобилът има сключена валидна застраховка „Гражданска отговорност“ и че приложената мярка е непропорционална, тъй като ограничава правото му на труд и свободно придвижване. В молба-становище от 29.05.2026 г. жалбоподателят поддържа, че е получил писмо за намерение за сключване на трудов договор от потенциален работодател, като според изложеното в молбата отнемането на СУМПС му пречи да започне работа, а вредите от изпълнението на заповедта са значителни.

Прави искане оспорената заповед да бъде отменена.

Ответникът – командир отделение към 03 Районно управление в Столична дирекция на вътрешните работи, оспорва жалбата като неоснователна и недоказана. Поддържа, че оспорената заповед е издадена от компетентен орган, в законоустановената форма и при наличие на материалноправните предпоставки за прилагане на принудителната административна мярка. Счита, че при извършената проверка е установено управление на МПС, което не е регистрирано по надлежния ред, поради което са били налице предпоставките по чл. 171, т. 1, б. з) г) ЗДвП. Поддържа, че АУАН е редовно съставен и има доказателствена сила до доказване на противното. Сочи, че ПАМ не представлява административно наказание, а има превантивен характер и цели осигуряване безопасността на движението по пътищата и преустановяване на административните нарушения.

Прави искане жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна. Претендира юрисконсултско възнаграждение като прави възражение за прекомерност на претендираните от жалбоподателя разноски.

Административен съд – София-град, III отделение, 17 състав, при извършената проверка по чл. 168, ал. 1 АПК, намира за установено от фактическа страна следното:

На 01.04.2026 г. около 11:20 часа в [населено място] жалбоподателят е управлявал товарен автомобил „И. 35Ц18“ с рег. [рег.номер на МПС], собственост на „Паспалев 2008“ ООД. При извършената от служители на 03 Районно управление при СДВР проверка на [улица] до бл. 14 е установено, че автомобилът е със служебно прекратена регистрация, считано от 24.03.2026 г., поради липса на задължителна застраховка „Гражданска отговорност“. За констатираното е съставен Акт за установяване на административно нарушение серия ГА № 4282558/01.04.2026 г., като установеното е квалифицирано като нарушение на чл. 140, ал. 1, пр. 1 ЗДвП.

На 01.04.2026 г. е издадена и оспорената Заповед за прилагане на принудителна административна мярка № ГРАМ-1957361, с която на жалбоподателя е приложена мярка по чл. 171, т. 1, б. з), г) ЗДвП – „временно отнемане на СУМПС на водач, който е извършил нарушение по чл. 175, ал. 2 ЗДвП, до решаване на въпроса за отговорността, но не повече от 6 месеца“.

По делото е приложена застрахователна полица „Гражданска отговорност“ за процесния автомобил, от която се установява, че застраховката е със срок на действие от 01.04.2026 г. в 12:15 часа до 01.04.2027 г. в 23:59 часа.

При така установената фактическа обстановка настоящият състав намира от правна страна следното:

Жалбата е допустима – подадена от надлежна страна – адресат на обжалвания акт, имаща право и интерес от оспорването, в срока по чл. 149, ал. 1 АПК във връзка с чл. 172, ал. 5 ЗДвП, срещу подлежащ на съдебен контрол акт.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Съгласно чл. 172, ал. 1 ЗДвП принудителните административни мерки по чл. 171, т. 1, 2, 2а, 4, т. 5, б. а), т. 6 и 7 се прилагат с мотивирана заповед от ръководителите на службите за контрол по този закон съобразно тяхната компетентност или от оправомощени от тях длъжностни лица. Със Заповед № 8121з-1632/02.12.2021 г. на министъра на вътрешните работи са определени службите за контрол по ЗДвП – структури на Министерството на вътрешните работи. На основание чл. 165 ЗДвП и чл. 33, т. 9 ЗМВР, с т. 1.3 от заповедта областните дирекции на МВР и СДВР, в рамките на обслужваната територия, са определени да осъществяват контрол по ЗДвП. На основание законовата делегация на чл. 172, ал. 1 ЗДвП директорът на СДВР с приложената по делото Заповед № 513з-12086/14.10.2025 г. е определил длъжностните лица, оправомощени да издават заповеди за прилагане на ПАМ по чл. 171, т. 1, 2, 2а, 2б, 4, 5, б. а) и т. 6 ЗДвП, сред които

полицейски органи по чл. 142, ал. 1, т. 1 ЗМВР в отдел „Пътна полиция“ при СДВР, отдел „Охранителна полиция“ при СДВР, секторите „Охранителна полиция“ в районните полицейски управления при СДВР и отдел „Специализирани полицейски сили“ при СДВР.

Процесната заповед е издадена от С. М. Ц., който заема длъжността командир отделение към 03 РПУ при СДВР. Тази длъжност е в обхвата на посочената Заповед № 513з-12086/14.10.2025 г., поради което съдът приема, че оспореният индивидуален административен акт е издаден от материално и персонално компетентен орган.

Оспорената заповед е в писмена форма и съдържа индивидуализация на органа, адресата, правното основание и разпоредената мярка, поради което формално не се установява порок във формата. Въпреки това съдът констатира вътрешно противоречие в съдържанието на процесната заповед. От фактическа страна административният орган е приел, че жалбоподателят е управлявал моторно превозно средство със служебно прекратена регистрация, което съответства на хипотезата на чл. 175, ал. 3 ЗДвП. Въпреки това в диспозитива на заповедта приложената принудителна административна мярка е обвързана с нарушение по чл. 175, ал. 2 ЗДвП, която разпоредба урежда различна административнонаказателна хипотеза. Това несъответствие между изложените фактически основания и посочената правна квалификация създава неяснота относно действителното основание за прилагане на мярката и пречи осъществяването на ефективен съдебен контрол върху законосъобразността на акта.

Дори да се приеме, че констатираното несъответствие представлява техническа неточност, а не самостоятелен порок на акта, оспорената заповед се явява незаконосъобразна на друго, самостоятелно основание.

В разпоредбата на чл. 171, т. 1, буква з) ЗДвП (нова – ДВ бр. 64 от 2025 г., в сила от 07.09.2025 г.) е предвидено за осигуряване на безопасността на движението по пътищата и за преустановяване на административните нарушения да се прилага принудителна административна мярка "временно отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство" на водач, извън случаите по букви а)–ж), който при управление на моторно превозно средство е извършил нарушение по този закон, за което е предвидено налагане на наказание лишаване от право да се управлява моторно превозно средство – до решаване на въпроса за отговорността му, но за не повече от: гг) 6 месеца – за нарушенията по чл. 175, ал. 2 и ал. 3, чл. 176, ал. 1, чл. 178ж, ал. 2 и чл. 182, ал. 5.

В чл. 175, ал. 3 ЗДвП (изм. ДВ бр. 64 от 2025 г., в сила от 07.09.2025 г.) е предвидено да се наказва с лишаване от право да управлява моторно превозно средство за срок от 6 месеца и с глоба 500 лв. водач, който управлява моторно превозно средство, което не е регистрирано по надлежния ред или е регистрирано, но е без табели с регистрационен номер.

В процесната заповед е прието от фактическа страна, че жалбоподателят е управлявал моторно превозно средство със служебно прекратена регистрация по чл. 143, ал. 10 ЗДвП, като деянието е квалифицирано като нарушение на чл. 140, ал. 1, пр. 1 ЗДвП. По аргумент от тази разпоредба управлението на моторно превозно средство със служебно прекратена регистрация се приравнява на управление на нерегистрирано по надлежния ред МПС, поради което по принцип е налице фактическата хипотеза на чл. 175, ал. 3 ЗДвП, която попада в приложното поле на чл. 171, т. 1, б. з), гг) ЗДвП.

В заповедта не е посочен точният час на издаването. Макар законът да не предвижда изрично подобен реквизит, в конкретния случай същият има съществено значение с оглед установените по делото факти. От доказателствата се установява, че на същата дата – 01.04.2026 г. – жалбоподателят е сключил задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, в 12:15 ч. При липса на данни за точния час на издаване на процесната заповед съдът не може да установи дали

към този момент все още са били налице материалноправните предпоставки за прилагане на мярката. Този порок не е само формален, доколкото в конкретния случай времевата последователност на релевантните факти е от съществено значение за преценката дали към момента на издаване на заповедта е съществувало противоправно състояние, което да обоснове необходимостта от прилагане на административна принуда. Липсата на яснота относно този момент пречатства осъществяването на ефективен съдебен контрол върху законосъобразността на акта.

Наред с това, обстоятелството, че причината, послужила като основание за прилагане на процесната принудителна административна мярка, е била отстранена незабавно след установяването, е от съществено значение за преценката дали при конкретните факти прилагането на мярката е било необходимо и дали същата съответства на целта на закона. Принудителните административни мерки по чл. 171 ЗДвП имат превантивен и преустановителен характер. Те не представляват санкция за вече извършено административно нарушение, а средство за предотвратяване или преустановяване на нарушение и за гарантиране на безопасността на движението по пътищата. Именно поради това тяхното прилагане следва да бъде съобразено с конкретната фактическа обстановка и с необходимостта от защита на обществения интерес, който законът цели да охранява.

В конкретния случай установеното нарушение е било преодоляно в рамките на същия ден. При тези обстоятелства продължаващото действие на мярката „временно отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство“ не допринася за постигане на целите на закона, тъй като противоправното състояние вече не съществува и липсва опасност от неговото продължаване.

Следва да се отчете и че законодателят е предвидил различни правни последици за подобно поведение. При липса на задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ са уредени специални принудителни административни мерки – по чл. 171, т. 1, б. е) ЗДвП спрямо водача и по чл. 171, т. 2, б. в) ЗДвП спрямо самото пътно превозно средство – до отстраняване на нарушението. Отделно от това, при управление на моторно превозно средство, което не е регистрирано по надлежния ред, законът предвижда и административнонаказателна отговорност по чл. 175, ал. 3 ЗДвП, а в определени хипотези подобно поведение може да осъществява и състав на престъпление по чл. 345, ал. 2 от Наказателния кодекс. Наличието на тази многостепенна правна уредба налага принудителните административни мерки да се прилагат с оглед конкретните факти и тяхната превантивна цел, а не механично. Когато противоправното състояние е вече преодоляно и липсва опасност от неговото продължаване, прилагането на мярката по чл. 171, т. 1, б. з), г) ЗДвП губи своята превантивна и преустановителна функция и на практика се превръща в допълнителна санкция за вече извършеното нарушение, което е несъвместимо с правната природа на принудителните административни мерки по чл. 171 ЗДвП.

В тази връзка следва да бъде съобразена и актуалната практика на Върховния административен съд (ВАС), съгласно която при преценката за законосъобразност на принудителните административни мерки съдът следва да съобрази не само формалното наличие на предпоставките за тяхното прилагане, но и дали при конкретните факти административната принуда действително реализира преследваната от закона цел. В този смисъл са Определение № 533/19.01.2026 г. по адм. дело № 12298/2025 г., Определение № 1738/16.02.2026 г. по адм. дело № 1267/2026 г. и Определение № 1661/13.02.2026 г. по адм. дело № 979/2026 г. на ВАС и други, в които се приема, че когато към момента на издаване на акта или непосредствено след това са настъпили обстоятелства, от които следва, че защитимата от закона цел е вече постигната, продължаването на административната принуда не може да се разглежда изолирано от

конкретната фактическа ситуация и не може да се ползва с презумпция за автоматична съразмерност.

В разглеждания случай целта на закона – да се гарантира наличие на задължително застрахователно покритие за участието на автомобила в пътното движение – е била постигната практически незабавно. При това положение продължаващото действие на мярката „временно отнемане на СУМПС“ не е насочено към преустановяване или предотвратяване на нарушение, а води до ограничаване на правата на жалбоподателя без да е налице реална необходимост от това.

За пълнота на изложението следва да се посочи, че доводите на жалбоподателя, свързани с липса на надлежно уведомяване за служебно прекратената регистрация са ирелевантни за изхода на настоящия спор. Същите касаят преди всичко въпроса а знанието на водача относно регистрационния статус на управляваното МПС и съответно субективната страна на деянието. Тези обстоятелства имат значение при преценката за наличие на вина в рамките на административнонаказателното производство по ангажиране на отговорност за нарушение по чл. 175, ал. 3 ЗДвП, но са извън предметния обхват на настоящото производство, чийто предмет е съдебният контрол за законосъобразност на приложена принудителна административна мярка. Доколкото принудителните административни мерки по чл. 171 ЗДвП не представляват санкция, тяхното прилагане не е обусловено от установяване на вина.

С оглед на изложеното съдът намира, че оспорената заповед е издадена при съществено нарушение на административнопроизводствените правила и в несъответствие с целта на закона, поради което следва да бъде отменена като незаконосъобразна.

Разноски от страна на жалбоподателя не са претендирани, поради което не следва да се присъждат.

Предвид изложеното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ АПК, Административен съд – София-град, III отделение, 17 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед за прилагане на принудителна административна мярка № GРАМ-1957361 от 01.04.2026 г., издадена от командир отделение към 03 Районно управление в Столична дирекция на вътрешните работи.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване, съгласно чл. 172, ал. 5, изр. второ ЗДвП.

Препис от решението да се изпрати на страните на основание чл. 138, ал. 3 АПК.

СЪДИЯ: